

ROSENIUS SAMLEDE VÆRKER

3.1 – GUDS HELLIGE LOV

(s.9) *”Vi ved, at loven er god, dersom man bruger den, som lov skal bruges” 1.Tim. 1,8.*

Dr. Swebilius siger, at ”mens menneskene i nogen grad har en naturlig forståelse af loven, er evangeliet derimod en hemmelighed, der er skjult for al fornuft”.

Dette er i og for sig rigtigt nok. Alligevel ser man det mærkelige, at loven overalt i kristenheden misforstås og misbruges på en sådan måde, at ikke blot den, men Guds ord i sin helhed fuldstændig mister sin kraft. Det er de farligste af disse misforståelser og misbrug, vi i det følgende vil søge at drage frem.

Det er ikke til lovens foragtere, vi i denne forbindelse henvender os. Dommen over dem kan skrives med korte, men klare ord. Loven er Guds hellige vilje. Den, som foragter Guds hellige vilje, foragter Gud, og Gud har aldrig lovet at være sine foragtere nådig.

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

Er du svag og syndig og som sådan har forbrudt dig mod Guds hellige lov, så er Guds nåde endda stor nok til for Kristi skyld at forlade dig alt. Men foragter du Gud og hans vilje og ikke engang bestræber dig for at elske og lyde ham, skal du derimod ingen forladelse vente dig. Prøv at gøre dig klart, hvad dette betyder.

Emnet vi har for os, er altså ikke et sådant, som man kan lade hånt om efter behag. Det bør tværtimod elskes som selve den evige salighed.

At vi bruger og højagter loven, slår imidlertid ikke til. Det, det gælder om er, at vi bruger den, ”som lov skal bruges” - bruger den ret. (s.10)

Apostlen Paulus siger om sine kødelige stammefrænder, at de var ”*nidkære for Gud*” [Rom. 10,2], og at de ”*jagede efter en lov, der kunne føre til retfærdighed*” [Rom. 9,31]. Alligevel havde han en stor sorg og en uafslædig kummer i sit hjerte og kunne ønske selv at være bandlyst fra Kristus, dersom det kunne gavne hans brødre.

Hvad var der da i vejen? Jo, siger han, der ligger ”*et dække over deres hjerte, når Moses oplæses*” [2.Kor. 3,15], ”*De søger at opstille deres egen retfærdighed*” [Rom. 10,3].

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

Det vil sige: Loven fik ikke lov at til at tugte, dømme og sønderknuse dem eller drive dem til Kristus. De mente i stedet at kunne bruge den som frelses vej.

Lovens bestemmelse er imidlertid at vække og sønderknuse og drive syndere til Kristus – han, som er *”lovens ophør, så retfærdighed gives enhver, som tror”* Rom. 10,4.

”Thi det, som var umuligt for loven, fordi den var magtesløs på grund af kødet, det gjorde Gud, da han sendte sin egen søn i syndigt køds skikkelse” Rom. 8,3.

”Den som har Sønnen, har livet; den, som ikke har Guds Søn, har ikke livet.” 1.Joh. 5,12.

”Der er ikke frelse i nogen anden” ApG. 4,12.

Derfor er, som Paulus siger, lovens egentlige opgave at være os *”en tugtemester til Kristus”* Gal. 3,24.

Loven er en Johannes Døber, som vel ikke døber med ånd og med ild, men dog med omvendelsens dåb og bereder Herren et velskikket folk. Loven er det fængsel, hvori vi *”holdtes indesluttet, indtil den tro kom, som engang skulle åbenbares – for at vi skulle blive retfærdiggjorte af tro”* Gal. 3,23-24.

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

Det er således denne første og mest skæbnesvangre måde at misbruge loven på, der gør, at hensigten med den forfejles. Og et hjerte, som ikke har erfaret lovens kraft til at sønderknuse, har heller ingen brug for evangeliet. Det er ikke de raske, der har brug for læge, men de syge [Luk. 5,31] – de, som under lovens hårde regimente er brudt sammen. Men når hverken lov eller evangelium eller i det hele taget noget Guds ord længere har nogen (s.11) virkning på hjertet, der er ingen mulighed mere for frelse. Et sådant menneske er redningsløst fortabt.

Lad os undersøge, hvordan det går til for et menneske at gøre loven – og dermed Guds ord i sin helhed – magtesløst.

Det sker, som før sagt, derved, at man gør loven til frelsesvej, mens meningen var, at den skulle dømme, tugte og drive til Kristus. Det ses derved, at man slår sig af på Guds krav og tilpasser Guds bud efter synderens smag eller i hvert fald efter hans evne. Man siger f.eks.: 'Det og det er der ingen dødelig, der kan præstere. Derfor kan det heller ikke have været Guds mening at forlange det, thi Gud kan aldrig ville kræve mere af os, end vi formår'.

Dette er den vildfarelse, hvorfra al misforståelse og misbrug af loven stammer. Thi *"hver mund skal stoppes og hele verden stå strafskyldig for Gud"* Rom. 3,19. Kunne blot et eneste menneske opfylde Guds krav, ville dette menneskes

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

mund ikke være blevet stoppet, og det ville ikke vare længe, før det frækt begyndte at rose sig for Gud.

Den, som vil forstå, hvorfor loven kræver mere, end vi nogen sinde formår at opfylde – og forstå, hvor vidtgående dens krav i virkeligheden er – behøver blot at gøre sig klart, hvad loven er. Loven er Guds hellige vilje udtrykt i menneskelige ord og for menneskelig bevidsthed. Lige så absolut som Guds hellighed er, lige så absolutte er derfor Guds krav. Det er loven, der siger dig både, hvad Gud vil og hvad han ikke vil. Og det er en given sag, at denne Guds vilje ikke hører op med at kræve forøget retfærdighed af dig, før du er blevet lige så hellig som Gud selv, thi det, Gud ikke selv vil gøre, vil han ej heller, at du skal gøre.

Gud vil heller aldrig sige som så:

’Det og det er mig egentlig imod, men fordi din lyst står dertil, skal du få lov’.

Han siger tværtimod:

”I skal være hellige, thi jeg, Herren eders Gud, er hellig” 3.Mos. 19,2. (s.12)

Når det således bliver os klart, at loven er selve Guds hellighed, Guds hellige vilje, forstår vi også, hvorfor der ikke kan ændres så meget som et bogstav eller en tøddele [Matt. 5,18], forstår, hvorfor den ikke kan lempe sig efter en falden

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

slægts svagheder. Det var jo selve Guds hellighed, der da måtte have ændret sig.

Den, som virkelig har fået syn for lovens hellighed, vil ikke længere gøre sig håb om at blive fuldkommen efter loven - eller som det også kan udtrykkes: blive lige så hellig som Gud. Han vil uvægerlig blive ydmyget og sønderknust. Den, som kan gøre sig håb om at blive retfærdig efter loven, har endnu 'dækket' for sine øjne, han er blind og aner overhovedet ikke, hvad loven kræver.

Nej, siger du, fuldkommen som Gud bliver man selvfølgelig aldrig – men man skal da gøre så meget man kan!

Nej, det er netop det, du ikke skal. Du skal gøre det alt! - og gør du ikke det, er du fordømt. *"Forbandet enhver, som ikke holder denne lous ord i hævd og handler efter dem"* - det er lovens egne ord (5.Mos. 27,26). Og "den, som holder hele loven, men blot på ét punkt snubler, er blevet skyldig i alle" Jak. 2,10.

Men Gud er jo nådig, siger du. Han vil for Kristi skyld tilgive, hvis vi på et eller andet punkt kommer til kort.

Nådig – nej! Ikke mod dem, der endnu har noget, de skylder loven at opfylde. En helt anden sag er det med dem, som ved troen har modtaget Kristi

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

retfærdighed. De har intet – overhovedet intet – de skylder loven. De har nemlig i Kristus netop den retfærdighed, loven kræver. Thi *”det, som var umuligt for loven, fordi den var magtesløs på grund af kødet, det gjorde Gud, da han sendte sin søn”* Rom 8,3.

De er *”ikke under lov, men under nåde”* Rom 6,14-15.

Den derimod, som er under loven, får intet eftergivet – end ikke den ringeste smule. Jesus siger det selv: *” - end ikke det mindste bogstav eller en tøddel af loven skal forgå.”* Matt. 5,18. (s.13)

Mennesker har lidt ubodelig skade på deres sjæl, fordi de ikke gjorde sig klart, at der er nogle, der er under lov og andre, der er under nåde, og at der i disse to riger styres efter vidt forskellige principper.

Nok er nåden i Kristus uendelig stor og rig. Men de, som vil 'være Moses disciple' har hverken lod eller del deri. Paulus siger endog, at *”alle de, der er af lovgerninger, er under forbandelse”* Gal. 3,10.

At fortie dette og i stedet prædike kødets evangelium, dvs. skære loven ned, så den bliver antagelig for kødet, er den forfærdeligste og mest skæbnesvangre måde at misbruge loven på.

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

Når man fjerner fra loven alt det, der efter synderens mening er over evne, og sætter målet for hellighed så lavt, at det ligger inden for mulighedernes grænse at nå det, bliver selvtilfredshed og egenretfærdighed uvægerlig følgen. På den måde mister faktisk loven sin mening, og hensigten med den forfejles. Det, den skulle, var jo at sønderknuse og tugte [Gal. 3,24] – drive os, ikke til egen retfærdighed, ikke til trældommens åg, ikke til fortvivlelsens rand, men til Kristus, som er *”lovens ophør, så retfærdighed gives enhver, som tror”* Rom. 10,4.

Også på anden måde kan man slække på lovens krav og således bryde dens brod. For eksempel ved at bilde sig selv eller andre ind, at hvad der endnu måtte mangle i at opfylde loven, skal det med Guds hjælp engang i fremtiden lykkes at nå. Og når dette er sket, er tiden inde – mener man – til at tilegne sig værdien af Kristi fuldbragte værk.

Dette er Satans bedrag. Sæt nu døden overraskede dig, før målet var nået! Måske allerede i nat. Så gik du fortabt.

Jeg sætter min lid til Guds trofasthed, siger du. Han vil sikkert ikke tage mig herfra, før jeg er skikket for himlen.

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

Det er unægtelig skønt, at du har så gode tanker om Gud. Men hvor står det skrevet, at Gud vil holde døden tilbage, til ^(s.14) du er blevet så hellig, som loven forlanger. På den måde ville du for i øvrigt blive udødelig!

Er da ikke Guds Ånd rede til at stå dig bi allerede nu? Tør du påstå, at hele fejlen ligger hos Gud? At det er ham, der tøver med at sende sin Ånd? Tør du gå ud fra som givet, at du har anvendt hans nåde ret? At du har påkaldt hans hjælp, våget og kæmpet i hans kraft med den alvor, du burde? Tænker du sagen igennem, kommer du, måske, til det resultat, at du intet kan vente dig, som Gud ikke allerede har givet.

Hvis dette er tilfældet, er det ude med mig, siger du. Ja, det er sandt – og det var netop, hvad loven ville vise dig, for at du ribbet for alt skulle lære at tage din tilflugt til Jesus. Da behøver du ikke at sætte din forhåbning til fremtiden. Guds rige er dig nær. Den retfærdighed, loven kræver, men ikke kan føre frem til, kan du vinde hvad øjeblik som helst ad en helt anden vej, nemlig ved troen på Kristi blod.

Lad os da vogte os – vogte os som for Satan selv – for en så lemfældig fortolkning af loven, at det skulle stå i menneskers magt at opfylde den. Vogte os for den tanke, at et menneske ikke skulle kunne blive frelst, før dette er sket. Der skjuler sig bag en sådan opfattelse en antikrist, som med list vil gøre Kristi blod overflødigt – eller i hvert fald vil hævde, at det højst har betydning som

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

helliggørelsesmiddel, derimod ikke som soning for synd. Der skjuler sig en snigmorder, som enten med en falsk tillid til egen retfærdighed eller med en tvingende og tærende trældomsånd fører sjæle i ulykke. Nej, jo hedere der bliver på Sinai, desto bedre. Jo strengere og tydeligere lovens alvorlige krav – tolkede efter dens ånd – træder frem for sjælene, desto før finder de trøst. Desto før berøves de nemlig den falske trøst, der grunder sig på håbet om lovens retfærdighed og finder i Jesus den eneste trøst, der kan holde.

Mange, som ikke har nogen forståelse af dette forhold, vil her protestere. Tager man det så strengt, siger de, så bliver ^(s.15) mennesker fuldstændig slået ud. De hverken finder trøst hos Gud eller får kærlighed til ham.

Skal vi da af den grund slå af på og ændre ved, hvad Gud har sagt? Hvem er du, som vover at forfalske Guds bud og forandre hans domme! For øvrigt er det første, en synder behøver, hverken trøst eller kærlighed til Gud, men sønderknuselse. Forbandet være den trøst, der vildleder sjæle og fører dem ind i trældom, egenretfærdighed og hykleri – den visse vej til helvede. Det er denne trøst, loven bør borttage. Og dette sker - som før sagt – hurtigst og sikrest derved, at loven forkyndes i hele sin strenghed.

Da Døberen sagde: *”I øgleunger! Hvem gav jer den tanke at fly fra den kommende vrede? Øksen ligger allerede ved roden at træerne; så skal da hvert træ, som ikke bærer god frugt hugges om og kastes i ilden”* [Luk. 3,7-9]

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

- der ryddede han bjerge og høje af vejen. Da han sagde: ”*Se Guds lam, som bærer verdens synd*” [Joh. 1,29] - da fyldte han dalene op. På den måde var det, han banede Herrens vej, gjorde hans stier jævne [Mark. 1,3].

Lovens første og egentlige opgave er altså at ydmyge synderen og vække erkendelse af synden. Spørger vi nu, hvordan denne syndserkendelse bør være for at være ret, bliver svaret herpå som følger:

Det slår ikke til, at du erkender dine gerningssynder, dine ydre overtrædelser. Når det gælder dem, har du dog bevidstheden om din gode vilje og håbet om fremtidige forbedringer at sætte din lid til. Syndserkendelsen må være helt anderledes dyb og grundig. Du må helt ind til ondets rod, helt til bunds i ’fordærvsens afgrund’ dit hjertes kødelige sikkerhed, hykleri, hårdhed og foragt for Gud. Du må i erkendelsen af dette nå dertil, at du føler dig som en ulykkelig og fortabt synder. Så længe du endnu ikke har følt det ondes bæreme på hjertets bund, vil bestandig dit ’jeg’ stikke hovedet frem. Da hedder det endnu: ’jeg skal’ og ’jeg vil’, og du vil aldrig være i stand til at (s.16) gribe ordet om Kristus og hvile på hans fuldbragte værk.

En sådan dybtgående erkendelse kommer man og som regel ikke til med det samme, man er blevet vakt. Da bliver man nok forfærdet, men ikke fuldstændig slået ud. Der skal nok blive en udvej – man vil forbedre sig. Så begynder arbejdet under loven med forbedringer og aflæggelse af forskellige synder. Og så længe du kun ser på det ydre og din omvendelse ellers lykkes for dig, er du ved godt mod og fortsætter trøstigt med at opbygge din egen retfærdighed. Men

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

begynder du at så på din indre helliggørelse, og det går op for dig, at det er hjertets renhed, Gud gør krav på, da varer det ikke længe, før du kommer i knibe. Thi når du vil elske Gud over alle ting, er dit hjerte koldt over for ham og hænger i stedet ved afguder. Når du alvorligt burde bede og kæmpe imod synden, giver du dig letsindigt og uden kamp i dens vold. Og hvad værre er: du kan ikke engang angre og begræde den, som du burde.

Da bliver du aldeles bestyrtet og siger: Jeg er fortabt, jeg er forhærdet, jeg er en hykler – jeg kæmper jo ikke for alvor mod synden og angre den lige så lidt.

Se – det var netop til denne erkendelse, loven skulle føre dig. Hvad er det du føler, om ikke hjertets kødelige sikkerhed, hykleri, hårdhed og foragt for Gud? Men det var jo sagt dig allerede på forhånd, at dette var netop, hvad loven ville virke, og at det var nødvendigt, du lærte al denne ondskab at kende.

Ikke desto mindre er du utrøstelig. Det er jo forfærdeligt at være så hård, så fuld af hykleri osv. Men var det da ikke erkendelsen heraf, du ville have? Jo – men du ville kun have følelsen af din fordærvelse – ikke fordærvelsen selv!

Hvordan skulle det da gå til? Det onde, du ikke har, behøver du heller ikke at føle. Kun det, du har, kan du føle. Men nu er det sådan, at du synes, du ikke engang har følelsen af dine synder, men kun synderne selv. Du ser dem, men føler dem ikke. (s.17)

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

Hører dette da ikke med til de erfaringer, du må gøre? Er det ikke den trøst, der er at finde i dig selv, du må miste – for så at drives til Kristus og finde din trøst alene i ham.

Med sådan, som du har det, er det ikke let, hverken at søge hen til Kristus eller at tro. Alt beror på, om Gud giver dig nåde til dette – ellers er du fremdeles fortabt, så langt du i øvrigt er kommet på omvendelsens vej. Din frelser står der og kalder så mildt: *”Kom hid til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder”* [Matt. 11,28]. Det eneste, du da har at gøre, er at lukke fornuftens øjne i og kaste dig, ganske som du er, i hans favn. Da er du frelst – som en brand[mand], der er reddet ud af ilden. Du er vasket ren i hans blod, retfærdig og salig og glad. Og nu forstår du, hvad det vil sige, at *”Kristus er lovens ophør, så retfærdighed gives enhver, som tror”* [Rom. 10,4].

Vi har nu set, at loven er god, når man bruger den, *”som lov skal bruges”*. Vi har gjort rede for både dens rette brug og dens misbrug, når det gælder et menneskes omvendelse. Men også, når det gælder den daglige omvendelse, har loven sin særlige opgave. Den skal vejlede det genfødte, retfærdiggjorte og benådede menneske og være bestemmende for dets optræden i alle tænkelige situationer. Den skal holde kødet i ave, når det fristes til letsind, og daglig drive os hen til Kristus. Vi mangler nu blot at gøre rede for en farlig vildfarelse, som af og til dukker op forskellige steder, nemlig ’antinomismen’.

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

Antinomisterne forkaster loven som unødvendig og unyttig såvel for vækkelse og omvendelse som for helliggørelse.

Vi vil ikke hermed give udtryk for den frygt, der råder hos Moses disciple, som når loven forkastes som frelsesgrund siger, at man ved troen sætter loven ud af kraft. Sådanne fandtes på Paulus tid [Rom. 3,31] og findes endnu. De har aldrig lært at skelne mellem retfærdiggørelse og helliggørelse, lov og evangelium, samvittigheden og kødet. Derfor synes Paulus dem ofte at være alt for evangelisk – han slår døren til nådestolen (s.18) for vidt op – og ofte alt for nøjeregnende og streng – han går i rette for ting, som de ville lade passere.

Det er ikke disse menneskers betænkeligheder, vi nærer. Vi taler om de virkelige antinomister, som hævder, at loven er uden betydning for omvendelsen, og for at bevise dette gør gældende, at ikke loven, men kun evangeliet har virket på deres egne hjerter.

Dette er imidlertid en stor misforståelse. Hvad skulle nåden vel virke, hvis ikke synden var kendt? Og det, der afslører synden, er loven om også den taler gennem Kristi sår. Den virker som oftest umærkeligt og i det skjulte, men - *”Jeg havde ikke lært synden at kende uden ved loven.”* Rom. 7,7.

Loven selv skaber ikke liv. Men den bevirker, at evangeliet skaber liv. Loven gør plovmandens gerning, evangeliet er sæden. Man får ingen afgrøde blot ved

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

at pløje, det er sandt. Men hvis marken ikke først bliver pløjet, nytter det ikke at så. Sæden bliver liggende oven på jorden, den tørrer ind, eller fuglene æder den op.

Som støtte for den påstand, at loven endvidere skulle være overflødig for dem, der er født på ny og har den villige ånd, anføres bibelord, hvori der lægges en anden betydning, end de i virkeligheden har. For eks.:

”Efter at troen er kommet, er vi ikke mere under tugtemester” Gal. 3,25.

”Loven er ikke bestemt for retskafne” 1.Tim. 1,9.

Man må ikke binde samvittigheden med lov, hævdes der.

Det er heller ikke din samvittighed, men dit kød, jeg vil binde – såfremt du da er under nåden. Men er ikke dit hjerte ret for Gud, således at du i dit indre menneske glæder dig over Guds lov, men du tværtimod har en eller anden synd, du holder hånden over, da skal også din samvittighed være bundet. Ja, både legeme og sjæl skal være bundet til helvede, og det, der således bindes på jorden, skal være bundet i himlene.

”Lever I efter kødet, skal I dø” Rom. 8,13. (s.19)

Men er du i sandhed en kristen, så er ånden vel villig og behøver ikke at tvinges ved loven, men kødet er skrøbeligt, trægt og ondt, og det er det, der behøver

Rosenius Samlede Værker

Bind III – Loven

Kapitel 1: Guds hellige lov

tilrettevisning og tugt. Som Luther siger et sted: *”Pisk og bidsel hører ikke hjemme i brudekammeret, men i stalden hos æslet.”*

”Til frihed har Kristus frigjort os. Så stå nu fast, og lad jer ikke på ny spænde i trældoms åg! - kun må friheden ikke blive en anledning for kødet” Gal. 5,1; 5,13.

Historik:

Indtastet: 5. maj 2005

Korrektur: 12. september 2021

RoseniusNet.dk